Wiadomości Uczelniane

Nr '8 luty · 1992

Z PRAC SENATU

Piętnaste w tej kadencji posiedzenie Senatu, które odbyło się 19 lutego br. miało następujący porządek obrad:

1. Sprawozdanie ze spotkania rektorów wyższych uczelni technicznych w Radomiu, oraz spotkania rektorów w MEN z ministrem prof. Andrzejem STELMACHOWSKIM.
2. Sprawy osobowe.
3. Sprawy dydaktyczne:
   - plany dziennych studiów magisterskich dla Wydziału Budownictwa,
   - informacja dotycząca zasad finansowania Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców.
4. Problemy finansowania Uczelni i program oszczędnościowy.
5. Informacja o pracach nad uruchomieniem nowego kierunku studiów inżynierskich - Zarządzanie.
6. Zapytania, komunikaty, wolne wnioski.
7. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Senatu w dniu 1992-01-15.

—o—

JM Rektor prof. P. Wach omówił tematykę konferencji rektorów wyższych uczelni technicznych która odbyła się w dniach 16-17 stycznia br. w Radomiu oraz spotkania rektorów z ministrem prof. A. STELMACHOWSKIM, które miało miejsce w Warszawie w dniu 14 lutego br.

Tematyka obydwu spotkań dotyczyła planów ministerstwa w zakresie zmian w szkolnictwie wyższym na lata 1992-1994. Obecni byli również przedstawiciele Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i Komitetu Badań Naukowych. Zamierzenia i linię działania MEN przedstawił prof. A.Stelmachowski, odpowiadając również na liczne pytania obecnych. Można wskazać kilka zasadniczych kierunków działań ministerstwa:

- zwiększenie liczby studentów poprzez stopniowe ograniczanie egzaminów wstępnych, prowadząc jednak stanowczą selekcję w przyznawaniu stypendiów i miejsc w akademikach,
- zmianę profilu kształcenia nie tylko na studiach przez zmniejszenie zbyt dużej liczby specjalności i kierunków,
- dalsze zwiększenie samodzielności i samorządności uczelni zwłaszcza w zakresie ustalania pensum dydaktycznego i płac dla pracowników,
- popieranie oddolnych trendów do ewentualnego łączenia się mniejszych uczelni w większe. Zgod-

c.d. na str.3

WYWIAD Z...

Z mgr Barbarą OGONOWSKĄ Dyrektorem Administracyjnym Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu rozmawia Krystyna DUDA

● Z początkiem bieżącego roku akademickiego podjęła się Pani trudnego obowiązku kierowania administracją - gospodarką Uczelni. Czy zechciałaby Pani podzielić się swoimi spostrzeżeniami z tego stanowiska po upływie tych kilku niełatwych miesięcy?

Kiedy w październiku 1991 r. zdecydowałam się na objęcie stanowiska Dyrektora Administracyjnego nie sądziłam, że przyjdzie mi pracować w tak trudnej sytuacji finansowej. Wprawdzie sytuacja finansowa Uczelni w roku ubiegłym była trudna, jednak wystarczająca dla zapewnienia podstawowej działalności. Dotacja z budżetu MEN KBN oraz wypracowane środki własne pozwoliły na terminową realizację wypłat wynagrodzeń, rachunków i zobowiązań Uczelni. Już w roku ubiegłym ograniczono do niezbędnego minimum remonty i konserwacje budynków, zakupy materiałów, a także delegacje krajowe i zagraniczne. Niemniej wynik finansowy Uczelni na rok ubiegły był dodatni. Tylko około 1/4 uczelni podległych MEN zamknęło rok 1991 bez zadłużeń oraz bez zaciągania kredytów.

● Jak od strony finansowej zapowiada się zatem ten rok, o którym raczej wiadomo, że nie będzie łatwy?

Rok 1992 będzie dla naszej Uczelni bardzo trudny. W Ministerstwie Edukacji Narodowej uzyskałam informację, że na rok 1992 uczelnie otrzymywać będą dotację na podstawie opracowanego przez MEN algorytmu. Algorytm ten jest korzystny dla Uczelni, które mają dobrą kadrę i kształcą dużo studentów. W liczbie studentów przeliczeniowych najkorzystniejsze wskaźniki ustalone są dla studentów studiów dziennych (od II-go roku studiów) oraz słuchaczy studiów doktoranckich.

Wg algorytmu Uczelnia nasza powinna otrzymać 74,17 % kwoty, dotacji budżetowej z roku ubiegłego. Ponieważ resort zdaje sobie sprawę, że byłaby to kwota dalece niewystarczająca przewiduje dla szkół wyższych, które wg algorytmu winny otrzymać poniżej 85 % dotacji z roku 1991 przyznać właśnie 85 %. Jest to średni wskaźnik szkół inżynierskich. W prowizorium budżetowym na I kwartał przewidziano dla na-

dziano dla naszej Uczelni:

4.193.000.000 na działalność dydaktyczno-wychowawczą

300.000.000 na fundusz pomocy materialnej.

Ministerstwo przewiduje, że dotacja na takim poziomie utrzymana zostanie na pozostałe kwartały roku. Nie są to jednak informacje potwierdzone pisemnie, gdyż jak wiadomo prace nad całorocznym budżetem państwa trwają.

●Wszystkie te zmagania pracownicy odbierają z wielkim niepokojem, który rodzi wiele domysłów i przypuszczeń. Sądzę, że prawda, nawet gorzka jest lepsza od braku informacji na ten temat.

Informacje powyższe oznaczają, że będzie to bardzo trudny rok. Dla zobrazowania sytuacji podam, że przewidywana kwota dotacji na działalność dydaktyczną nie zabezpiecza potrzeb Uczelni w zakresie wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi (podatek dochodowy, składki ZUS, odpisy na zfs, zfm, zfn). Tylko na ten cel brakuje ok. 1 mld.zł) przy utrzymaniu zatrudnienia na dotychczasowym poziomie). A musimy przecież jeszcze ponosić koszty związane z utrzymaniem budynków Uczelni. Koszty te to ok. 500 mln. miesięcznie. Kierownictwo Uczelni zobowiązane jest więc do podejmowania różnych działań oszczędnościowych.

●No właśnie, co w tej sytuacji przedsięwezmą władze Uczelni, by jeśli jej nie zaradzić to przynajmniej ją złagodzić?

Od 1 lutego zmuszeni byliśmy odstąpić od dopłat do obiadów pracowniczych. Dotychczas pracownicy pokrywali tylko koszt surowca. Oszczędności uzyskane tą drogą wyniosą ok. 130 mln. zł. Poważną pozycję w wydatkach na rok 1991 stanowiły koszty rozmów telefonicznych. Ponieważ nie stać nas na pokrywanie tych opłat w dotychczasowej wysokości (rachunek za grudzień wynosił np. ponad 73 mln. zł.) począwszy od 1 lutego zmuszeni byliśmy dokonać blokady wyjść na miasto. W budynku głównym Uczelni możliwość bezpośrednich połączeń pozostawiono tylko dziekanowi i kierownikom Katedr i Zakładów oraz niektórym kierownikom jednostek organizacyjnych. Pozostali pracownicy oraz pracownicy zatrudnieni w pozostałych budynkach Uczelni będą mogli uzyskać połączenie wyłącznie za pośrednictwem telefonistki, podając informację o rodzaju zamawianej rozmowy. W ten sposób odzyskamy część należności za rozmowy prywatne. Zdaję sobie sprawę, że jest to rozwiązanie często utrudniające pracę. Proszę jednak wszystkich pracowników o zrozumienie, jest to rozwiązanie konieczne. Najlepszym rozwiązaniem sytuacji byłaby centrala telefoniczna rejestrująca rozmowy. Jednak w obecnej sytuacji nie stać nas na taki wydatek.

Najtrudniejszą, ale konieczną była decyzja o redukcji zatrudnienia. Redukcja obejmie pracowników nie będących nauczycielami. W jednostkach naukowo-dydaktycznych zredukowanych zostanie 18 pracowników, w pozostałych jednostkach 17 pracowników.

●Czy dotyczy to również pracowników administracyjnych?

Oczywiście. Tych 17 pracowników to administracja i obsługa. Biorąc udział w spotkaniach na ten temat z udziałem kierownictwa Uczelni spotkałam się z zarzutem, że redukcja w tzw. administracji jest zbyt mała w stosunku do pracowników jednostek podstawowych. Pragnę również w tym miejscu wyjaśnić, że ta grupa pracowników poddana była analizie już począwszy od 1990 r. W wyniku przeprowadzonej wówczas tzw. racjonalizacji zatrudnienia dokonano redukcji zatrudnienia m.in. w Sekcji Inwentaryzacji, Dziale ds. Kształcenia, Dziale Administracyjno-Gospodarczym, łącznie o ok. 20 osób.

Nasza administracja ciągle pracuje w sposób tradycyjny, komputeryzacja administracji to sprawa bardzo pilna. Obecnie wdrażany jest program Kadry, w opracowaniu jest system Płace. Konieczne jest skomputeryzowanie Działu Kształcenia tzn. ewidencja studentów, fundusz pomocy materialnej. Wdrożenie tych systemów znacznie usprawni funkcjonowanie administracji, pozwoli również na zmniejszenie zatrudnienia.

●Wymienione przez Panią Dyrektor pociągnięcia mają głównie charakter oszczędnościowy, czy można liczyć na coś co przyniesie dochody?

W roku ubiegłym Uczelnia nasza uzyskała ok.370 mln. zł. z tytułu najmu pomieszczeń. Chcemy w bieżącym roku rozszerzyć zakres najmu naszych pomieszczeń. Myślę tu, w pierwszej kolejności, o budynku przy ul. Luboszyckiej 5, gdzie dotychczas znajdował się magazyn odczynników Z-du Chemii. Chociaż coraz trudniej jest o korzystne oferty.

●Sytuacja wielu ludzi w naszym kraju nie jest łatwa, zwłaszcza dla zatrudnionych w sferze budżetowej. Czego zatem można życzyć Pani Dyrektor w jej trudnej pracy?

Sytuacja Uczelni jest odbiciem sytuacji finansowej państwa. Wymaga zrozumienia i innego, nowego podejścia do wielu problemów przez nas wszystkich. Wówczas będzie łatwiej przetrwać ten trudny okres, czego nam wszystkim życzę.

Dziękuję za rozmowę.

Uzupełnieniem wypowiedzi Pani Dyrektor mgr B. Ogonowskiej jest przedstawiony niżej plan zatrudnienia pracowników nie będących nauczycielami akademickimi na rok 1992. Dla porównania przytoczono również stan z roku ubiegłego. Poszczególne liczby oznaczają ilość etatów w poszczególnych jednostkach organizacyjnych.

Lp.	Jednostka organizacyjna	Plan 1991	Stan w dniu 31.12.91	Plan 1992
1	2	3	4	5
1.	Wydział Elektrotechniki	33,55	32	26,5
2.	Wydział Mechaniczny	34,75	32,75	27,75
3.	Wydział Budownictwa	20,5	18,5	15,5
4.	Instytut Mat.-Fiz. i Chem.	13	12,5	9
5.	Studium Nauk Społecznych i Ekonomicznych	0,5	0,5	0,5
6.	Studium Języków Obcych	1	1	0,5
7.	Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	2	2	2
8.	Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców	1	1	0,5
I.	R a z e m:	106,3	100,25	82,25
	PION REKTORA			
1.	Sekretariat Rektora	2	2	2
2.	Sam.stan.ds. obronnych	1	1	0,5
3.	Dział Spraw Pracowniczych	8	5,8	7
4.	Sam.stan.ds.organizacji i zarządzania	1	1	1
5.	Sam.stan.ds. analiz ekonom., umów i rewizji gospodarczej	1	1	1
6.	Radca prawny	1	1,4	0,5
7.	Sam.stan.ds. ochrony p.poż. i BHP	1	1	1
8.	Międzyuczelniana Przychodnia Zdrowia	2	2	2
II.	R a z e m:	17	15,2	15
	PION PROREKTORA ds. NAUKI			
1.	Dział ds. Nauki	5	4,25	5

1	2	3	4	5
2.	Sam.stan.ds.aparatury	4	3	4
3.	Sam.stan.ds.wynalazczości i ochrony patentowej	1	1	1
4.	Biblioteka Główna	27	26,99	27
5.	Dział ds. Wydawnictw	17,5	18,5	17,5
6.	Ośrodek ETO	7	5	6
III.	R a z e m:	61,5	58,74	60,5
	PION PROREKTORA ds. STUDENCKICH			
1.	Dział ds. Kształcenia	33,25	34	32,25
	w tym:			
	Osiedle Akademickie	28,25	29	27,25
2.	Sam.Sekcja Pomocy Dydakt.	6,5	5,5	5,5
IV.	R a z e m:	39,75	39,5	37,75
	KIEROWNICTWO ADM			
	Dyrektor Administracyjny, Kwestor	2	2	2
	PION DYREKTORA ADMINISTRACYJNEGO			
1.	Z-ca Dyr. Admin.	1	0	1
2.	Sekretariat Szkoły	2	2	2
3.	Archiwum	0,5	0,5	0,5
4.	Sam.Sekcja ds.Inwent.	4	4	4
5.	Kwestura	15	14	14
6.	Związki zawodowe	1	0,9	0
7.	Dział ds. Technicznych	35	34	29
	w tym:			
	konserwatorzy	29,5	28,5	24
8.	Dział ds. Admin.-Gosp.	15	15,25	13
	w tym:			
	- Kierownik	1	1	1
	- Stan.ds.adm.transp.	2	2	1,5
	- Zaopatrzenie	2	2	1,5
	- Magazyn	2	2	1
	- Maszynistki	2	2	2
	- Telefonistki	3	3	3
	- Administratorzy	3	3,25	3
	OBSŁUGA	87,3	84,77	75,85
	- porządkowe			
	ul. Mikołajczyka 5	20	20	19
	ul. Luboszycka	8	7,87	7
	ul. Katowicka	8	7,75	7
	ul. Sosnkowskiego-Hala	14	14	12
	ul. Ozimska	5	5	4
	ul. Oleska	1 2/3	1 2/3	2/3
	- Kierowcy	5	5	4
	- Szatniarze	-	1,5	-
	- Portierzy, placowi	-	22,05	22,25
V.	R a z e m:	162,8	157,42	141,35
VI.	Razem: I+II+III+IV+V	387,35	371,11	336,85

c.d. ze str.1

ne uchwały zainteresowanych senatów zatwierdzić będzie mogła Rada Ministrów,a nie jak dotychczas Sejm,

- minister planuje zlikwidowanie Centralnej Komisji do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w jej dotychczasowej postaci i ewentualne przekazanie jej uprawnień wybranym Radom Wydziałów,

- wprowadzenie algorytmów w zasady finansowania uczelni, do obliczania dotacji budżetowej dla uczelni,

- powrót od nowego roku akademickiego do wielkości 112% średniej krajowej przy ustalaniu wysokości średniej pensji nauczycieli w szkoln. wyższym i poluzowanie rygorów finansowych, co związane jest ze staraniami MEN-u o uzyskanie pożyczki na inwestycje w szkolnictwie wyższym z Banku Światowego,

- studia powinny być bezpłatne, natomiast studia zaoczne, powtarzanie semestrów, egzaminy poprawkowe i komisyjne będą odpłatne,

- ministerstwo planuje uruchomienie studiów na uczycielskich 3 lub 3,5-letnich odbywanych w kolegiach nauczycielskich prowadzonych pod patronatem szkół wyższych.

Wiceminister dr T. DIEM przedstawił sytuację finansową oświaty. Rok bieżący, to rok priorytetu płac nad wydatkami. Ministerstwo podejmie wszelkie kroki mogące złagodzić krytyczną sytuację finansową. Pełne wprowadzenie algorytmów powinno zapewnić uczelniom stabilność finansową. Planuje się również przejściowe zwiększenie liczby etatów (4300) w celu przyjęcia nowych asystentów i restrukturyzacji w zakresie zatrudnienia.

Wiceminister prof. R. DUDA omówił nowelizację aktów prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego. Korekta ustawy o szkolnictwie wyższym poszerza możliwości poszczególnych uczelni. Ustawa o tytułach i stopniach naukowych wymaga dużych zmian, gdyż działa ona w oparciu o Centralną Komisję.

Prace nad ustawą zmierzają w kierunku:

- ograniczenia przez MEN liczby stanowisk profesora zwyczajnego przez ich etatyzację,

- upowszechnienia mianowań i konkursów jako formy obsadzania stanowisk w uczelniach,

- ekwiwalencji dyplomów polskich uczelni z uczelniami Europy Zachodniej,

- ustalenia stopnia dla absolwenta 3-letniego kolegium nauczycielskiego (licencjat czy bakałarz?).

—o—

JM Rektor wręczył dwa mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Wyższej Szkole Inżynierskiej dla dr. hab. inż. Bolesława DOBROWOLSKIEGO z Katedry Techniki Cieplnej i Aparatury Przemysłowej Wydziału Mechanicznego oraz dla dr. hab. inż. Krzysztofa LEDWONIA z Katedry Urządzeń dla Przemysłu Spożywczego i Ochrony Środowiska Wydziału Mechanicznego.

—o—

Senat wyraził zgodę na mianowanie prof. dr. inż. Romana JANKOWIAKA na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Wyższej Szkole Inżynierskiej na Wydziale Budownictwa.

—o—

Senat wyraził zgodę na wypowiedzenie umowy o pracę dr. Zdzisławowi BRYKOWI z uwagi na brak obciążenia dydaktycznego.

—o—

W wyniku przeprowadzonego głosowania Senat postanowił utrzymać dotychczasową strukturę Wydziału Budownictwa z podziałem na specjalności:

1. Materiały Budowlane
2. Budownictwo Wiejskie
3. Budownictwo Przemysłowe.

—o—

W wyniku przeprowadzonego głosowania Senat przyjął warunkowo plany studiów dla kierunku Budownictwo.

—o—

Senat przyjął jednogłośnie wniosek dziekana Wydziału Mechanicznego o wprowadzeniu praktyk studenckich w plany studiów dla kierunku Mechanika.

—o—

Prorektor ds. studenckich przedstawił zasady finansowania Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców i odpowiadał na pytania zainteresowanych tym zagadnieniem członków Senatu.

—o—

JM Rektor przedstawił problemy finansowe Uczelni i program oszczędnościowy. Ze względu

na wielkość dotacji, która w bieżącym roku jest na poziomie krytycznie niskim, władze Uczelni do konały następujących pociągnięć oszczędnościowych:
- zmniejszenie stanu zatrudnienia o ok. 10% (nie dotyczy to nauczycieli akademickich),
- częściowe przejęcie środków z działalności statutowej i własnej oraz ograniczenie zakupów,
- zmniejszenie opłat za rozmowy telefoniczne,
- pozyskanie i wynajem pomieszczeń zwolnionych przez Zakład Chemii,
- zwiększenie wynajmu pomieszczeń, w tym budynku „Eden".

—o—

Prorektor ds. nauki prof. J. Skubis poinformował o pracach i planach uruchomienia nowego kierunku studiów inżynierskich - Organizacja i Zarządzanie Przedsiębiorstwem w roku akademickim 1993/94.

—o—

Senat zatwierdził protokół z posiedzenia w dniu 15 stycznia 1992 r.

Z ŻYCIA UCZELNI

Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Chemii Politechniki Śląskiej z dnia 24 października 1990 r. o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych inż. Romanowi ULBRICHOWI. R. Ulbrich jest adiunktem w Katedrze Techniki Cieplnej i Aparatury Przemysłowej Wydziału Mechanicznego, a aktualnie przebywa w Hannowerze na stypendium Humboldta. Gratulujemy.

—•—

Na Wydziale Mechanicznym odbyło się 29 stycznia br. kolejne seminarium wydziałowe. Tym razem referat pt. "Elektrownia jądrowa z wysokociśnieniowym reaktorem wodnym o mocy 3760 MW" wygłosił prof. Włodzimierz KOTOWSKI. Profesor Kotowski przedstawił zagadnienie w interesującej, popularnej acz ścisłej formie, bogato ilustrując je przeźroczami. Informacje na ten temat są efektem pobytu profesora w Fachhochschule Würzburg-Schweinfurt.

—•—

29 stycznia br. odbyły się na Wydziale Mechanicznym wybory uzupełniające do Rady Wydziału z grona nauczycieli akademickich nie będących profesorami i doktorami habilitowanymi. Wybrani zostali dr inż. Gabryel FILIPCZAK, dr inż. Andrzej T. KNAPIK oraz mgr inż. Marek TUKIENDORF.

—•—

W dniach od 2-8 lutego br. w Jesenniku odbyło się już VII sympozjum pt. Badania materiałów i wyrobów. Uczestniczyli w nim pracownicy naszej Uczelni m.in. prof. Z. Kabza, prof. F. Grosman, doc. dr inż. S. Król, dr inż. L. Besztak, przedstawiciele WSP w Opolu, Politechniki Śląskiej, Instytutu Materiałów Wiążących, Instytutu Podstawowych Problemów Techniki z Warszawy oraz wielu przedsiębiorstw Opolszczyzny (WPC, Metalchem, Remak). Tematyka prezentowanych zagadnień i rozwiązań technologicznych była bardzo szeroka. Warto podkreślić, że głównym organizatorem tych spotkań jest dr Leopold Besztak z Z-du Materiałoznawstwa Wydziału Mechanicznego naszej Uczelni.

—•—

Rada Wydziału Budownictwa rozstrzygnęła 13 lutego br. konkurs na stanowisko profesora nadzwyczajnego w specjalności konstrukcje metalowe. W wyniku przeprowadzonego konkursu zostanie zatrudniony od 1 września 1992 r. prof. dr inż. Roman JANKOWIAK - znany specjalista, wieloletni projektant stalowych konstrukcji nośnych maszyn, urządzeń i konstrukcji budowlanych. Za wybitne osiągnięcia techniczne nadany został mu tytuł profesora nauk technicznych w roku 1990.

Pozyskanie tak znanego konstruktora jest dużym wzmocnieniem wydziału.

—•—

Od 4-8 lutego br. przebywał w naszej Uczelni jako gość Wydziału Budownictwa prof. dr hab. inż. Dymitr N. Sobolew, pracownik Moskiewskiego Instytutu Inżynieryjno-Budowlanego, znany specjalista z zakresu mechaniki konstrukcji.

O randze jego aktywności naukowej świadczy wypromowanie 41 kandydatów nauk technicznych i 4 doktorów nauk technicznych (w naszej nomenklaturze habilitacji). Wizyta miała na celu zapoznanie Gościa z pracą dydaktyczną i naukowo-badawczą Wydziału Budownictwa naszej Uczelni. Została przeprowadzona pod kątem ewentualnego zatrudnienia prof. Sobolewa na kontrakcie profesora nadzwyczajnego w naszej Uczelni.

—•—

W dniach 7 i 8 lutego br. odbyło się w Opolu spotkanie przedstawicieli dwóch uczelni: Fachhochschule für Technik Stuttgart i Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu.

Niemiecką uczelnię reprezentowali Prof. Dr. Ing. K. Schellenberg i Dipl.-Ing. E. Konopka, a Wyższą Szkołę Inżynierską prof. dr hab. inż. P. Wach, prof. dr hab. inż. T. Chmielewski, dr inż. J. Mizera i dr inż. J. Denkiewicz.

W czasie spotkania umożliwiono gościom zwiedzenie laboratoriów i pomieszczeń dydaktycznych oraz zapoznanie się z pracą dydaktyczną i naukowo-badawczą Wydziału Budownictwa WSI. Strony zdecydowały się na współpracę w ramach programu TEMPUS. Uczeni ze Stuttgartu planują włączenie do współpracy Politechniki w Strasburgu, której przedstawiciele wyrazili wstępnie zgodę na ewentualną współpracę. Dotyczyć ona będzie ekologii i ochrony środowiska, unowocześnienia procesu nauczania i wymiany gotowych programów komputerowych wraz z instruktażem. Obejmowała będzie również wymianę pracowników i studentów (praktyki).

Ustalono, że FHT Stuttgart będzie uczelnią koordynującą i zarządzającą finansami tego przedsięwzięcia. Następne spotkanie zaplanowane jest na przełomie kwietnia-maja w Stuttgarcie, gdzie naszą Uczelnię reprezentować będą rektor i dziekan Wydziału Budownictwa.

—•—

Rada Wydziału Elektrotechniki i Automatyki zaakceptowała wniosek dziekana o powołanie zespołów dydaktycznych i ich kierowników.

JM Rektor powołał następujące jednostki organizacyjne. W Zakładzie Podstaw Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki kierowanym przez prof. dr. hab. inż. Ryszarda Rojka:
- Zespół Automatyki i Techniki Mikroprocesorowej - dr inż. Feliks Szczot
- Zespół Elektroniki i Metrologii Elektrycznej i Elektronicznej - dr inż. Wiesław Tarczyński
- Zespół Informatyki - dr inż. Karol Grandek
- Zespół Elektrotechniki - dr inż. Jadwiga Krych

W Zakładzie Elektroenergetyki kierowanym przez prof. dr. inż. Tadeusza Szostka:
- Zespół Elektrowni - dr inż. Janusz Pospolita
- Zespół Materiałoznawstwa i Techniki Wysokich Napięć - dr inż. Bogusław Gronowski
- Zespół Sieci i Systemów Elektroenergetycznych - mgr inż. Jan Żukowski

W Zakładzie Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej kierowanym przez prof. dr. hab. Piotra Wacha:

- Zespół Maszyn i Napędów Elektrycznych - doc dr inż. Jerzy Hickiewicz

- Zespół Diagnostyki i Wibroakustyki Maszyn - - dr inż. Sławomir Szymaniec

-•-

W Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców kształci się aktualnie 60 studentów, głównie Polaków z byłego Związku Radzieckiego.

Oprócz zajęć z języka polskiego prowadzonych przez etatowych pracowników studium 300 godzin tego przedmiotu zlecono wykładowcom ze Studium Języków Obcych. Ponadto w bieżącym roku akademickim nauczyciele akademiccy z naszej Uczelni przeprowadzą 504 godzin matematyki, 416 godzin fizyki, 416 godzin chemii i 1200 godzin zrealizują pracownicy Studium Nauk Społecznych i Ekonomicznych.

-•-

Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej przekazało władzom naszej Uczelni informację o kursie organizowanym przez organizację HABITAT, która jest agendą ONZ z siedzibą w Hairchi. Kurs pod nazwą HABITAT unchs Centrum Osiedli Ludzkich odbędzie się na Węgrzech w dniach od 26 kwietnia do 16 maja br. i celem jego będzie szkolenie osób z różnych krajów w zakresie problematyki nowoczesnego budownictwa mieszkaniowego. Po zakończeniu kursu jego słuchacze będą mogli prowadzić tego typu szkolenia u siebie, jak również udzielać w tym zakresie doradztwa. Polska zgłosiła 6 uczestników, jeden z nich to dr inż. architekt Piotr OBRACAJ kierownik Z-du Budownictwa i Zarządzania. Jako uzupełnienie warto podać, że oprócz Polaków w kursie weźmie 3 Czechów, 3 Słowaków, 3 Rumunów i 9 Węgrów.

-•-

NASZA UCZELNIA MA SWOICH PRZYJACIÓŁ

Od 1969 roku w Opolu istnieje Towarzystwo Przyjaciół Wyższej Szkoły Inżynierskiej. Jego statutowym celem jest popularyzacja osiągnięć, sukcesów i planów Uczelni wśród społeczeństwa Opolszczyzny. W szczególności jednak Towarzystwo ma ambicję niesienia pomocy Uczelni w usuwaniu trudności natury materialnej. Pragnie również nieść tę pomoc młodzieży studiującej. W latach minionych członkami Towarzystwa były niemal wszystkie zakłady przemysłowe Opolszczyzny i składki członkowskie w całości zapewniały jego statutową działalność. Natomiast obecnie członkami Towarzystwa jest 8 przedsiębiorstw i 21 osób. Z samej natury rzeczy więc Towarzystwo chcąc utrzymać swą statutową powinność zajęło się działalnością gospodarczą, z której zyski przekazuje w całości na rzecz Uczelni. Działalność ta sprowadza się przede wszystkim do organizowania kursów, głównie komputerowych, językowych, a także przygotowawczych dla kandydatów na studia w uczelniach technicznych. W szczególnych przypadkach Towarzystwo dokonuje również obsługi administracyjnej prac o charakterze naukowo-ekspertyzowym. Było również organizatorem kursu koszykówki dla dzieci szkół podstawowych.

Towarzystwo Przyjaciół WSI w 1991 roku świadczyło na rzecz Uczelni wymierną pomoc materialną, która sprowadzała się do:

- fundowania stypendium im. Oswalda Matei dla najlepszego studenta WSI

- fundowania trzech stypendiów studentom przygotowującym się do pracy na Uczelni

- fundowania nagrody za opracowanie statutu WSI

- partycypacji w kosztach związanych z inauguracją roku akademickiego i obchodami XXV-lecia Uczelni

- zakupu czasopism fachowych, książek i dyskietek dla potrzeb ETO

- sfinansowania łańcucha dziekańskiego dla Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii

- fundowania kilku miesięcznych stypendiów dla studentów, którzy odbywali praktyki zagraniczne w ramach JAESTE.

Towarzystwo Przyjaciół WSI w swej dwudziestokilkuletniej działalności dość często zmieniało swój Zarząd i Prezesa. Najdłużej jednak prezesem Towarzystwa był mgr Kazimierz SUCHECKI. Na ostatnim zebraniu złożył on rezygnację ze swojej funkcji, a JM Rektor prof. P. Wach złożył Mu wyrazy uznania i podziękowania za wieloletnią pracę w Towarzystwie. Nowym prezesem wybrano mgr. inż. Józefa PENKALĘ. Jest on osobą znaną społeczności akademickiej Uczelni i jako dyrektor Elektrowni w Brzeziu koło Opola już niejednokrotnie dawał wymierny dowód tego, że jest przyjacielem Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu.

A.Micker

-•-

W Dziale ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą znajdują się biuletyny informacyjne wydane przez Komitet Badań Naukowych (nr 1/91 oraz nr 2/91), w których m.in. przedstawiona jest działalność Komitetu do października 1991 r. Niniejsze materiały są do wglądu i wykorzystania przez pracowników Uczelni.

-•-

Uczelnia wynajmie dwa garaże w Zapolu za od płatnością 200.000 zł miesięcznie. Zainteresowani mogą złożyć podanie w Dziale Administracyjno-Gospodarczym Uczelni.

-•-

Sekcja Pomocy Dydaktycznych oferuje szeroki zakres usług dla pracowników i osób spoza Uczelni w zakresie fotografii np. zdjęcia reklamowe, dokumentacji, przeźrocza czarno-białe i barwne. Usługi w technice wideo VHS (montaż filmów, produkcja filmów naukowych i dydaktycznych, przegrywanie filmów na podłożu celuloidowym na VHS, profesjonalny dubbing; a także plastyczną oprawę materiałów przeznaczonych do druku i plansz dydaktycznych.

STUDIA i STUDENCI

Rozpoczęła się akcja rekrutacyjna na rok akademicki 1992/93. Zasady rekrutacji do naszej Uczelni przedstawił na antenie opolskiej rozgłośni prorektor ds. studenckich dr Z. KASPERSKI. Ukażą się one również w lokalnej prasie. Do wszystkich szkół średnich w województwie opolskim zostały już rozesłane karty informacyjne o Uczelni i tematy zadań egzaminacyjnych. W następnych miesiącach do szkół udadzą się nasi pracownicy, by na spotkaniach z młodzieżą zachęcić ją do podjęcia studiów w WSI.

~•~

Przyznana dotacja z budżetu na fundusz stypendialny na I kwartał br. jest o 100 mln. mniejsza w stosunku do roku ubiegłego. Z funduszu stypendialnego wypłacane są stypendia dla studentów, jak również dopłaty do stołówki studenckiej i akademików.

~•~

Właśnie skończyła się zimowa sesja egzaminacyjna. Szczegółowego jej podsumowania i oceny dokona prorektor ds. studenckich dr Z. KASPERSKI i przedstawimy ją w marcowym numerze "Wiadomości Uczelnianych". Niżej podane liczby ukazują jej przebieg na dzień 21 lutego br. w poszczególnych wydziałach.

Wydział Budownictwa: na 311 studentów 261 przystąpiło do sesji, a 96 już ją zaliczyło.

Wydział Elektrotechniki i Automatyki: na 214 studentów do sesji przystąpiło 159, zaliczyło ją już 82.

Wydział Mechaniczny: brak danych.

NOTATKI
PRZEWODNICZĄCEGO RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Szanowni Państwo,

23 stycznia odbyło się kolejne posiedzenie Rady Głównej. Największą atrakcją było oczywiście wystąpienie prof. A. Stelmachowskiego. Ale może jednak lepiej zacząć od początku.

Nastąpiła zmiana składu Rady Głównej. W połowie grudnia XV Zjazd Samorządów Studentów wybrał reprezentantów na ten rok. Są to: Andrzej Bojanek (UMCS), Piotr Kawalec (UWr), Sławomir Przybyłowicz (UŁ), Andrzej Switkiewicz (SGH) i Grzegorz Wątroba (UJ).

Po ogłoszeniu uchwał Rady w sprawie kierunków studiów (podjętych 28 listopada, pisałem o tym w poprzednich Notatkach) otrzymałem szereg listów wyrażających dezaprobatę. Chciałbym w tym miejscu bardzo autorom podziękować. Chciałbym także zapewnić, że na wszystkie postaram się odpowiedzieć (trochę to potrwa, ponieważ pisanie listów przychodzi mi z wielkim trudem i kolejka rośnie).

Zastrzeżenia w sprawie nowej listy kierunków dotyczą przede wszystkim dwóch kierunków: "nauki o kulturze" i "nauki o sztuce" w miejsce kilku dotychczasowych. Prezydium Rady ustaliło, że wszystkie te odwołania (jak również wnioski o tworzenie nowych kierunków) Rada rozpatrzy na jednym z posiedzeń przed wakacjami (najprawdopodobniej w kwietniu). Bardzo więc proszę o dalsze wypowiedzi w tej sprawie. Proszę również uprzejmie o powtórne zapoznanie się z moim komentarzem (dołączonym do stanowiska Rady z dnia 20 czerwca 1991), gdzie wyjaśniam, że (a) proponowane zmiany nie implikują likwidacji studiów w żadnej ze specjalności odpowiadających dotychczasowym kierunkom, oraz (b) ułatwiają znacznie uczelniom kreowanie nowych specjalności. Piszę o tym dlatego, że większość protestów wysuwa argumenty o "likwidacji studiów" w takim czy innym zakresie. Przyznaję, że jest to bardzo dobry argument dla wzbudzenia "powszechnego oburzenia". Nie wytrzymuje on jednak chłodnej analizy i konfrontacji ze stanem faktycznym. Te ostatnie zdania nie oznaczają, że chciałbym wszystkie protesty zdezawuować. Wręcz przeciwnie, uważam, że powinny one być dokładnie rozważone: wyrażają bowiem tradycję pewnych środowisk, z którą oczywiście należy się liczyć. Wolałbym tylko, aby odbyło się to w atmosferze dyskusji merytorycznej.

Na skutek interwencji Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej, oraz Uniwersytetu Warszawskiego Rada postanowiła wprowadzić drobną zmianę w uchwalonej liście kierunków: rozszerzyć kierunek "politologia", zmieniając go na "politologia i nauki społeczne". Mamy nadzieję, że to umożliwi właściwe zaszeregowanie kilku kierunków, które pozostawały "bezdomne", po zamianie proponowanego uprzednio kierunku "nauki społeczne" na "socjologię".

Druga grupa protestów odnosi się do uchwały w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione dla prowadzenia kierunku studiów. Ponieważ z korespondencji wyraźnie wynika, że intencje naszej uchwały nie zostały w środowisku właściwie odczytane. Prezydium opracowało komentarz, który próbuje je wyjaśnić. Komentarz jest właśnie w drodze do uczelni. Mamy nadzieję, że to ułatwi dalszą dyskusję (kopię komentarza można otrzymać w biurze Rady Głównej).

Otrzymałem również wiele komentarzy na temat projektu podziału budżetu, a prawie połowa uczelni nadesłała "próbne wnioski o dotację" lub dane, na podstawie których taki wniosek można skonstruować. Licząc, że otrzymam w najbliższym czasie dane z większości uczelni, (listy ciągle nadchodzą) mam nadzieję, że uda się przed końcem lutego zakończyć pracę i przedstawić poprawiony algorytm kierownictwu MEN. Z otrzymanej korespondencji wynika, że zdecydowana większość uczelni uważa algorytm dla podziału budżetu za potrzebny. Wyrażana jest opinia, że będzie to duży krok naprzód w zwiększeniu samodzielności uczelni. Jest to ważne stwierdzenie: Rada bez wątpienia potrzebuje poparcia środowiska, jeżeli w ogóle jej praca ma mieć jakiś sens.

Krytyka wobec przedstawionych do dyskusji rozwiązań skoncentrowała się (jak dotąd na trzech sprawach

(a) wielu autorów zauważyło, że w obecnej wersji istnieje czasem możliwość zwiększenia dotacji poprzez zwiększenie liczby studentów. Jest to niewątpliwy mankament, który da się poprawić, niestety kosztem pewnego skomplikowa

nia algorytmu (dziękuję Panom Rektorom uczelni wrocławskich za sugestie w tej sprawie).

(b) prawie wszyscy postulują wprowadzenie do algorytmu parametru, związanego z kosztem utrzymania budynków, ogrzewaniem etc. Bez wątpienia trzeba będzie to zrobić. Bardzo więc jeszcze raz proszę o (I) nadesłanie danych o tych wydatkach, oraz (II) o sugestie jak to zrobić.

(c) autorzy pewnej części listów występują bardzo ostro przeciwko nadmiernemu (ich zdaniem) eksponowaniu profesorów "belwederskich" w klasyfikacji "jakościowej" kierunków studiów. Kilkakrotnie pojawia się argument, że "liczba profesorów nie może być jedynym parametrem, który decyduje o jakości kształcenia". Trudno z tym się nie zgodzić, ale przecież algorytm wcale tego nie proponuje. Wystarczyłoby po prostu dokładniej przeczytać sam algorytm oraz komentarz. Odnoszę więc wrażenie, że uwagi te są raczej odbiciem pewnych nastrojów, niż autentyczną dyskusją o algorytmie. Wspominam o tym dlatego, że ta niechęć do "utytułowanych" profesorów wydaje mi się zjawiskiem nad którym warto się poważniej zastanowić.

Otrzymałem też wiele propozycji uwzględnienia dodatkowych parametrów, które lepiej oceniałyby potrzeby finansowe uczelni. Trudność oczywiście polega na tym, że ich wprowadzenie skomplikowałoby znacznie algorytm (już i tak z tego powodu krytykowany) i prawdopodobnie uniemożliwiłoby jego weryfikację. Bardzo proszę o wzięcie tego pod uwagę w dalszej korespondencji.

Z przyjemnością pragnę zawiadomić wszystkich zainteresowanych, że minister Głębocki zdążył jeszcze poprawić zarządzenie premiera o rozprawach doktorskich: można je znowu (legalnie) przeprowadzać przed komisjami.

Na posiedzeniu w dniu 22 stycznia Prezydium RG postanowiło poprzeć inicjatywę Górnośląskiego Międzyuczelnianego Towarzystwa Akademickiego "Universitas" zorganizowania ogólnokrajowego sympozjum na temat etyki w środowisku akademickim. Zainteresowanych proszę o kontakt z prof. Bajerową (UŚL).

Zebranie Rady rozpoczęło się od dyskusji i interpelacji w sprawie kierunków studiów. W wyniku wyjaśnień przedstawicieli resortu ustalono, że (a) nie ma formalnych przeszkód, aby nowa lista kierunków obowiązywała już od następnego roku akademickiego oraz (b) egzaminy wstępne mogą być różnicowane zależnie od specjalności (sprawa ta była podniesiona, ponieważ list ministra Dudy jej nie poruszał).

Rada odłożyła po raz wtóry dyskusję nad projektem ustawy o instytutach naukowych, aby zapoznać się dokładniej z poprawkami zgłoszonymi przez Komisję Badań. Natomiast negatywnie oceniono projekt ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Rada zaopiniowała negatywnie wniosek stowarzyszenia "Refugium" o utworzenie Wyższej Szkoły Wiedzy Psychotronowej. Ponieważ organizatorzy "Polskiego Uniwersytetu Otwartego" zgodzili się na zmianę nazwy, Rada zaopiniowała projekt pozytywnie, proponując nazwę "Wyższa Szkoła Zarządzania", lub "Zaoczna Wyższa Szkoła Zarządzania". Sprawa utworzenia Mazowieckiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej została wycofana przez resort, ponieważ uzyskała negatywną opinię Uniwersytetu Warszawskiego. Zaopiniowano pozytywnie dwie zmiany organizacyjne w szkołach (trzy zostały odesłane do dalszych wyjaśnień), oraz sześć wniosków o uprawnienia do nadawania stopni naukowych.

Na wniosek środowiska poznańskiego (zgłoszony na poprzednim zebraniu) Rada uchwaliła Apel do władz państwowych o szybkie i skuteczne poszukiwanie środków zapobieżenia katastrofalnej sytuacji materialnej szkolnictwa wyższego w Polsce. Apel został również przekazany do prasy. Wszyscy zainteresowani mogą go otrzymać z Biura RG.

Oczekiwane z dużym zainteresowaniem wystąpienie, minister Stelmachowski rozpoczął od sformułowania potrzeby generalnej reformy szkolnictwa, w tym również szkolnictwa wyższego. Tradycyjny system szkolnictwa wyczerpał bowiem swoje możliwości (zbyt dużo informacji do przekazania) i musi być zastąpiony kształceniem "ability of learning". Ponadto gospodarka rynkowa wymusza ciągłe zmiany w charakterze wykonywanych zawodów i stąd również konieczność częstego przekwalifikowywania i uzupełniania raz nabytych wiadomości. Wymaga to zakończenia kształcenia w wąskich specjalnościach (dotyczy to zwłaszcza średnich szkół zawodowych, ale również uczelni), oraz rozwinięcia różnych form kształcenia zawodowego i podyplomowego. W tej sytuacji minister Stelmachowski postuluje "szerokie otwarcie bram uniwersytetów dla młodzieży" (m.in. zniesienie egzaminów wstępnych w ciągu trzech lat). Każdy winien mieć prawo do bezpłatnego kształcenia (aby zapewnić przynajmniej formalną równość startu w warunkach bardzo różnicujących się dochodów), ale powinno wprowadzić się opłaty za powtarzanie roku, egzaminy poprawkowe i przełożone. Profesor zapowiedział, że "będzie

preferował finansowo uczelnie, które się do tego dostosują". Ten zwiększony napływ studentów powinien rozwiązać problem nadmiaru kadry w wyższych uczelniach. Pomimo trudnej sytuacji finansowej planuje się jednak zwiększenie zatrudnienia w bieżącym roku, aby umożliwić przyjęcie młodych kandydatów do pracy naukowo-dydaktycznej (blokada etatów w ciągu ostatnich lat niekorzystnie wpłynęła na strukturę wiekową zatrudnienia). Profesor stawia sobie za cel odwrócenie w ciągu bieżącego roku dotychczasowej spadkowej tendencji wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym w stosunku do średniej krajowej i chciałby pod koniec roku osiągnąć wskaźnik z początku 1991, czyli 112 %) obecnie jest on poniżej 80 %). Uważa również, że powinna istnieć znacznie większa możliwość różnicowania płac w uczelniach (wymienił w tym kontekście nauczycieli języków, których niskie płace eliminują z uczelni). Następnie przedstawiony został projekt likwidacji Centralnej Komisji d/s tytułu naukowego i stopni naukowych. Profesor uważa, że sprawa nadawania stopni winna być załatwiona "w sposób akademicki" (tj. w ramach form przyjętych dla dyskusji naukowych), a nie przez wąskie ciało działające "in camera". Proponuje w związku z tym aby rolę CK w każdej dziedzinie wiedzy przejęły dwie rady wydziału (dwie - aby nie było monopolu i aby była możliwość odwołania) Wybór tych ciał należałby do Rady Głównej. Nie jest to jeszcze projekt ostateczny: autor jest otwarty na inne rozwiązania. Ale przekonanie profesora o konieczności zlikwidowania CK (na co ma już "zgodę polityczną") wydaje się niezachwiane.

Tyle zanotowałem z tez, które profesor przedstawił jako "poglądy Ministra Edukacji Narodowej". Ponadto wypowiedział się krótko jako "profesor Stelmachowski, który może mieć lub nie mieć racji" w sprawie przyszłości PAN. Uważa, że PAN należy zlikwidować, ponieważ jest zbyt obarczona strukturą biurokratyczną. Natomiast powinny przetrwać poszczególne instytuty PAN, wśród których wiele reprezentuje bardzo wysoki poziom. Nie postuluje zlikwidowania "areopagu uczonych", ale zastanawia się czy nie należy raczej powierzyć tej roli Polskiej Akademii Umiejętności. Tak czy inaczej należy zakończyć rozczłonkowanie polskiej nauki przeprowadzone w okresie stalinowskim. Wbrew niektórym doniesieniom prasowym profesor pozytywnie ocenia działalność Komitetu Badań Naukowych.

Po wystąpieniu nastąpiła dyskusja. Niestety, ponieważ prowadziłem ją, nie byłem w stanie zanotować poszczególnych wystąpień (nawet nie bardzo pamiętam co sam mówiłem). Mogę więc tylko opisać moje ogólne wrażenie: sala deklarowała poparcie dla reformy szkolnictwa w kierunku nastawienia na "kształcenie ustawiczne" a także dla zwiększenia liczby studentów (z wyjątkiem medycyny). Padały też jednak niespokojne głosy "kto za to zapłaci?". Ponadto zapamiętałem, że: prof. Bielański, przedstawiciel PAN, bronił pozycji Akademii wskazując na jej historyczne zasługi oraz na daleko zawansowany proces reformowania się Akademii; przedstawiciel studentów apelował o wzięcie pod uwagę ich dramatycznej sytuacji materialnej; najwięcej kontrowersji wywołała sprawa likwidacji CK.

Ze względu na późną porę dyskusję przerwano postanawiając, że będzie ona kontynuowana na następnym posiedzeniu Rady, w dniu 5 marca. Na zakończenie prof. Stelmachowski komentował krótko wypowiedzi dyskutantów, po czym zebrani wybiegli w pośpiechu do pociągów.

Ponieważ niektóre z propozycji przedstawionych przez prof. Stelmachowskiego wymagają modyfikacji ustaw, Rada Główna otrzyma je formalnie do zaopiniowania. Dlatego gorąco proszę o wypowiedzi na ten temat. Niewątpliwie ułatwi nam to wyrobienie sobie jasnego poglądu. Wśród tych propozycji jest jedna o szczególnym "potencjale wybuchowym". Myślę oczywiście o likwidacji CK. Rada zwróci się w tej sprawie drogą formalną o opinię do wszystkich uczelni. Ale proszę też bardzo o wypowiedzi indywidualne (najlepiej na adres krakowski: Instytut Fizyki UJ, Kraków, Reymonta 4 + kopia do Biura RG), w tym również opinie na temat dotychczasowej działalności i roli CK, jak również propozycje ewentualnych innych form procedury zatwierdzania stopni.

Notatki wydłużają się niebezpiecznie. Podobno na grafomanię lekarstwa nie ma...

Łączę wyrazy szacunku,

Andrzej Białas

Redakcja: Krystyna Duda, Andrzej Michniewicz
Grafik: Elżbieta Ciechocińska
Korekta: Małgorzata Kalinowska
Pow. w DW WSI Zam. 19/92, nakł. 300 egz.